

**PLÅTÅ-
BERGENS
GEOARK**
Lager av historia

Offerplatser och helande vatten – upptäck plåtåbergens magiska källor

Hokällan Ålleberg Foto: Henrik Theodorsson

Plåtåbergens Geopark är ett område rikt på källflöden. Tillsammans med den bördiga, kalkrika jordmånen är dom avgörande för sluttningarnas rika vegetation. Sannolikt har källorna under mycket lång tid försörjt våra förfäder med rent och friskt källvatten. Kanske har källorna till och med styrt valet av bosättningsplats. En riktig kalkkälla känns igen på sitt klara vatten och att vattnet inte fryser vintertid. Anledningen till att källan aldrig fryser är att den håller markens eller bergets temperatur. Det motsvarar årsmedeltemperaturen som i vårt område är cirka 8° C. Många av våra källor omges av myter och vattnet sägs ge den som dricker en magisk kraft – ta med dig en kåsa och prova du också!

1. Hokällan - Ålleberg

En källa som rinner ut mot norr sägs ha magiska krafter. Här har resande i alla tider släkt törsten i det fantastiska vattnet som rinner ut från lerskiffern. Hokällan är en av sju källor som rinner fram på Ållebergs norra sida. Passa på att upptäcka någon av vandringslederna på Ålleberg, Guldkragsleden och Ållebergsleden tar dig båda förbi Hokällan.

2. Högstena källa med Skogastorp naturreservat - Plantaberget

Strax ovanför Högstena kyrka ligger den källa som troligen är den ursprungliga orsaken till byn bildades just här och som försörjt invånarna med det livsviktiga vattnet. Källan är sprungen ur lerskiffern. Förr hämtades dricksvattnet direkt vid källan och man hade särskilda kar där man förvarade mjölk och annat som behövde kylas. Idag rinner källvattnet fram i en kanal vid ingången till kyrkogården. Besök också Skogastorp naturreservat med sina vackra alvarmarker som ligger alldeles i närheten.

3. Ruskela källa - Brunnhemsberget

Ruskela källa är en naturlig källa från bergets lerskiffer. Vid Ruskela källa möts de tre socknarna Segerstad, Broddetorp och Brunnhem. Eftersom källan låg nära en gräns var det en så kallad råskillnadskälla. Detta kan i folkmun ha förvandlats till namnet Ruskela källa. Ruskela källa var också känd för att vara hälsobringande och man lär ha offrat i den så sent som på 1860-talet. För att ta dig till källan kan du gå Faledreven som är en gammal väg som förr användes som fädev. Den sträcker sig från Segerstads kyrka, ca 4 km till Ruskela Källa.

4. Offerkällan i Jättadalen - Billingen

På väg upp genom Jättadalen rinner Offerkällan fram ur lerskifferlagret. Förr trodde man att vattnet i källan var magiskt och människor har länge offrat mynt i källan. Här finns en rundslinga på drygt 3 km men som kan vara lite krävande på sina ställen med sin branta stigning upp för platåberget Billingen.

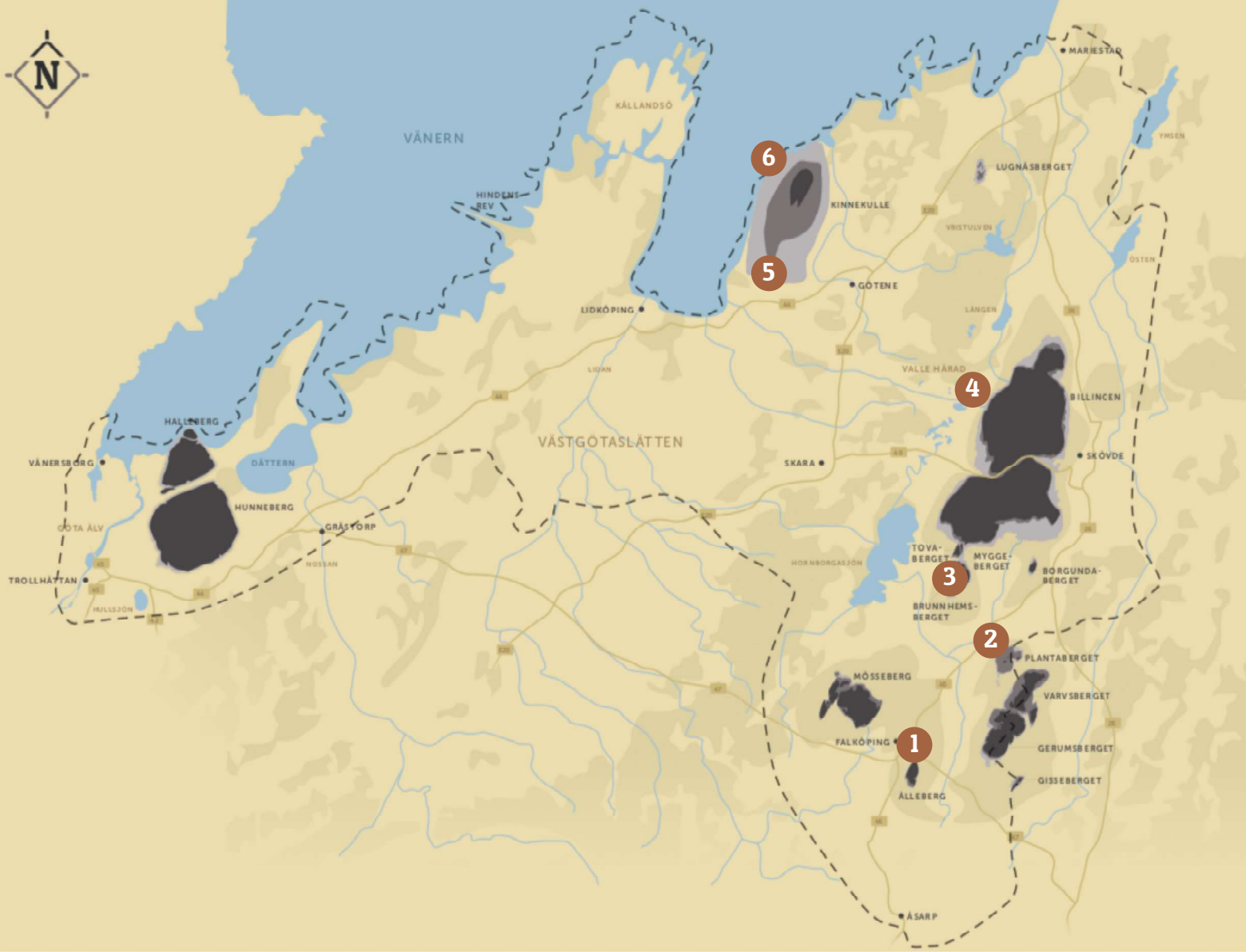
5. St Sigfrids källa - Kinnekulle

Vid Husaby kyrka ligger Sankt Sigfrids källa som springer fram ur sandstenen och det skall varit här som Olof Skötkonung, den förste kristne kungen, döptes av den engelske missionären Sigfrid. Källan ansågs under den katolska tiden ha en helande och undergörande kraft. Bruket att offra mynt och annat i källan har fortsatt in i modern tid. På hållarna runt källan finns inhuggna signaturer efter svenska kungligheter som varit på visit. Källan används än idag för dop.

6. Mörkeklevs grotta Munkängarna - Kinnekulle

Östra delen av naturreservatet Munkängarna utgörs av den s.k. Rödstenskleven, en markant kalkstensbrant som sträcker sig runt hela Kinnekulle. Efter senaste istiden för mer än 10 000 år sedan nådde havet upp till kalkstenslagret där havsvågorna gröpte ur kalkstenen till raukliknande former i branten. Det är så Mörkeklevs grotta har bildats, som mer är en urholkning än en grotta. Inne i grottan så springer en källa fram som länge har varit välbesökt som utflyktsmål. Här kan man ströva omkring i det vackra naturreservatet och varför inte ta sig upp till stora stenbrottet som ligger precis ovanför?

**PLATÅBERGENS
GEOPARK**
Lager av historia

